

PRAKSISOVERSIGT · ERSTATNINGSRET

Praksisoversigt over forældelse af erstatnings- og godtgørelseskrav

Den 3-årige kundskabsfrist, de absolutte frister og samspillet med særlovene

Version 2 Opdateret 4. sep. 2026 56 afgørelser · 2003-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Forældelse er den mest absolutte indsigelse mod et erstatnings- eller godtgørelseskrav: den rammer kravet, uanset om ansvarsgrundlaget og tabsopgørelsen ellers er i orden. Praksis efter forældelsesloven af 2007 kredser om tre akser – hvornår den 3-årige frist begynder at løbe (§ 2, stk. 4, og kundskabsreglen i § 3, stk. 2), hvornår de absolutte frister på 30 år (personskade) henholdsvis 10 år (tings- og formueskade) afskærer kravet uden mulighed for suspension, og hvornår administrativ behandling, klagenævns sager, syn og skøn eller forhandlinger giver en foreløbig afbrydelse med 1-års tillægsfrist efter § 21. Hertil kommer et tæt lag af særlove, der efter § 28 går forud – arbejdsskadesikringslovens § 36, klage- og erstatningslovens §§ 59 og 60 b, forsikringsaftalelovens § 29, stk. 5, og offererstatningslovens § 13, der helt falder uden for forældelsesloven.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** For erstatning uden for kontrakt løber den 3-årige frist efter [forældelsesloven § 3, stk. 1](#) fra skadens indtræden, jf. § 2, stk. 4 – ikke fra den skadevoldende handling og ikke fra tabsopgørelsen.
- 02** Ved latente skader og senfølger begynder fristen først at løbe, når den lidelse, der kræves erstatning for, har vist sig på en sådan måde, at skadelidte havde rimelig anledning til og mulighed for at rejse et – eventuelt foreløbigt – erstatningskrav (Højesteret 27. januar 2022).
- 03** Kendskabskravet i § 3, stk. 2, omfatter både skaden og det mulige ansvarsgrundlag: det er ikke nok at kende den fysiske følge, hvis man ikke havde anledning til at antage, at den kunne skyldes en fejl.
- 04** Den absolutte 30-årige frist for personskade i § 3, stk. 3, nr. 1, regnes fra den skadevoldende handlingens ophør og kan efter forarbejderne ikke suspenderes i noget tilfælde.
- 05** For anden erstatning uden for kontrakt end personskade og forureningsskade er den absolutte frist kun 10 år, jf. § 3, stk. 3, nr. 2.
- 06** Erhvervssygdomme er helt undtaget fra 30-årsfristen, jf. § 3, stk. 4 – for dem gælder alene den 5-årige kundskabsfrist i arbejdsskadesikringslovens § 36, stk. 3.

- 07** Erstatnings- og godtgørelseskrav mod en forvaltningsmyndighed for tilsidesættelse af lovbestemte forpligtelser over for en person under 18 år i forbindelse med overgreb forældes ikke, jf. § 3, stk. 5 – men bestemmelsen har ikke tilbagevirkende kraft for krav, der allerede var forældet.
- 08** Indbringelse for en administrativ myndighed afbryder kun foreløbigt efter § 21, stk. 2, hvis BÅDE fordringshaver og skyldner er part i den administrative sag – et differencekrav mod tredjemand afbrydes derfor ikke af arbejdsskadesagen.
- 09** Indbringelse for et privat klage- eller ankenævn giver 1-års tillægsfrist efter § 21, stk. 3, men kun for den tvist og de parter, nævnssagen faktisk angår.
- 10** Forhandlinger efter § 21, stk. 5, kræver egentlige forhandlinger, hvor kreditor har føje til at antage, at retslige skridt er unødvendige; skyldner bærer bevisbyrden for, hvornår forhandlingerne blev afsluttet.
- 11** Efter arbejdsskadesikringslovens § 36 gælder en 5-årig kundskabsfrist og en 3-årig tillægsfrist fra AES's eller Ankestyrelsens afgørelse – og forældelse kan indtræde, selv om der stadig er adgang til genoptagelse efter §§ 41-42 (UfR 2020.4174 H).
- 12** Genoptager arbejdsskademyndighederne faktisk sagen, inden kravet er forældet, løber der en ny 3-årig tillægsfrist fra meddelelsen om den nye afgørelse (Højesteret 22. august 2024).
- 13** Differencekravet mod arbejdsgiveren forældes tidligst 5 år fra den endelige administrative afgørelse i arbejdsskadesagen, fordi kravet ikke kan forfølges før (Højesteret 24. maj 2017).
- 14** Klage- og erstatningslovens § 59, stk. 1, og § 60 b er lex specialis for patientskader; den absolutte 10-årsfrist i § 60 b, stk. 3, kan ikke suppleres med forældelseslovens 30-årsfrist.
- 15** Krav mod staten efter offererstatningsloven er slet ikke omfattet af forældelsesloven, men alene af ansøgningsfristerne i offererstatningslovens § 13 (Højesteret 19. oktober 2017).
- 16** Forsikringsaftalelovens § 29, stk. 5, giver 1-års tillægsfrist fra selskabets afvisning – også når selskabet reelt påtager sig at genbehandle et senfølgekrav i en tidligere afsluttet sag (Højesteret 18. december 2018).
- 17** Retsvildfarelse – ukendskab til retsgrundlaget eller til, at et krav kan rejses – suspenderer som udgangspunkt ikke fristen; det gør derimod utilregnelig uvidenhed om de faktiske forhold.
- 18** Myndighederne har efter landsretspraksis ikke en selvstændig vejledningspligt om, at et krav kan forælde, mens den administrative sag verserer.
- 19** Rådgiver, der lader et krav forælde ved ikke at anlægge sag inden tillægsfristens udløb, ifalder erstatningsansvar over for klienten.

Lovgrundlaget: den korte suspenderbare frist og den lange absolutte frist

§ 1

Forældelsesloven af 2007 (lov nr. 522 af 6. juni 2007) bygger på en dobbelt konstruktion, som lovgiver bevidst overtog fra 1908-loven og gjorde til det almindelige udgangspunkt. Af forarbejderne til [forældelsesloven § 3](#) fremgår formålet direkte:

Det foreslås, at grundtrækkene i den ordning, som i dag gælder for de fordringer, som er omfattet af 1908-loven – dvs. en forholdsvis kort frist, der kan suspenderes ved utilregnelig uvidenhed om kravet, kombineret med en længere absolut frist – bevares og gøres til det almindelige udgangspunkt.

De tre byggesten er:

- **Begyndelsestidspunktet.** For krav på erstatning eller godtgørelse for skade forvoldt uden for kontraktforhold regnes fristen fra tidspunktet for *skadens indtræden*, jf. [forældelsesloven § 2, stk. 4](#) – ikke fra den skadevoldende handling og ikke fra det tidspunkt, hvor tabet kan opgøres endeligt.
- **Den korte frist.** Grundfristen er 3 år, jf. [§ 3, stk. 1](#), men den suspenderes, hvis fordringshaveren var ubekendt med fordringen eller skyldneren, indtil den dag, hvor han fik eller burde have fået kendskab hertil, jf. [§ 3, stk. 2](#).
- **De absolutte frister.** Efter [§ 3, stk. 3](#) indtræder forældelse senest 30 år efter den skadevoldende handlingens ophør for personskade- og forureningsskadekrav (nr. 1) og 10 år for anden erstatning uden for kontraktforhold (nr. 2).

Forarbejderne præciserer, at 30-årsfristen er ubetinget: »Den foreslåede frist på 30 år vil ikke kunne suspenderes i noget tilfælde.« Begyndelsestidspunktet er den skadevoldende handlingens ophør, hvilket ved en punkthændelse – forarbejdernes eget eksempel er »påkørsel af en cyklist« – er datoen for hændelsen, mens det ved længerevarende påvirkning er påvirkningens ophør.

Bestemmelsen dækker efter forarbejderne alle personskadeposter: erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, helbredelsesudgifter, erhvervsevnetab, godtgørelse for svie og smerte, varigt mén, tortgodtgørelse samt forsørgertabserstatning og godtgørelse til efterladte. Tortgodtgørelse, der *ikke* udspringer af en personskade – fx ved ærekrænkelser – falder derimod uden for 30-årsreglen.

Endelig fastslår [forældelsesloven § 28](#), at loven kun gælder, i det omfang andet ikke følger af særlovgivning eller af forholdets særlige beskaffenhed. Det er denne bestemmelse, der giver arbejdsskadesikringslovens, klage- og erstatningslovens og offererstatningslovens egne frister forrang, og som gør, at forældelsesspørgsmålet i erstatningssager sjældent kan besvares ud fra forældelsesloven alene.

LOV

[Forældelsesloven § 2, stk. 4](#)
[Forældelsesloven § 3, stk. 1-3](#)
[Forældelsesloven § 28](#)

§ 2 Kundskabstidspunktet ved latente skader og senfølger – Højesterets senfølgeprincip

Den praktisk vigtigste tvist i personskadesager er, hvornår kundskabsfristen begynder. Højesteret har i to nært forbundne domme om patientskade fastlagt et princip, der efter dommenes egen formulering er fælles for hele forældelsesretten.

I **BS-45483/2020-HJR (27. januar 2022)** havde et barn ved fødslen i 2010 fået en hjerneblødning i forbindelse med anlæggelse af kateter. Barnet udviklede sig alderssvarende, indtil det i august 2015 fik sit første epileptiske

anfald; først i november 2015 fastslog lægerne sammenhængen med hjerneblødningen. Ankenævnet for Patienterstatningen afviste anmeldelsen fra maj 2016 som forældet, fordi »skaden« efter nævnets opfattelse var hjerneblødningen i 2010. Højesteret afviste denne læsning og forankrede fortolkningen i forældelsesloven:

Højesteret finder, at udtrykket skaden og forældelsesfristens begyndelsestidspunkt i § 59, stk. 1, i lighed med det, som Højesteret har fastslået med hensyn til suspension, må fastlægges i overensstemmelse med de almindelige regler om forældelse i forældelsesloven.

og fastslog kernen i senfølgeprincippet:

Fristen løber i disse tilfælde fra det tidspunkt, hvor de følger, der kræves erstatning for, har vist sig på en sådan måde, at skadelidte havde rimelig anledning til og mulighed for at rejse et – eventuelt foreløbigt – erstatningskrav.

Kravet var derfor ikke forældet, og sagen blev hjemvist til realitetsbehandling.

Det supplerende element – at kundskabet også skal omfatte det mulige *ansvarsgrundlag* – følger af **BS-45328/2020-HJR** ([13. oktober 2021](#)), hvor Højesteret fastslog, at fristen først udløses, når skadelidte ikke blot kender den fysiske skade, men også har anledning til at antage, at der kan foreligge en behandlingsfejl eller forsømt diagnostik, der udgør et erstatningsgrundlag.

De to niveauer ses tydeligt i underinstanspraksis. I **BS-5294/2017-ESB** ([Retten i Esbjerg, 30. maj 2019](#)) blev samme skadesforløb delt: kravet vedrørende komplikationer under en biopsi var forældet, fordi skadelidte allerede i juli 2012 vidste, at biopsien havde medført en skade, mens kravet vedrørende forsinket diagnosticering hos egen læge ikke var forældet, fordi hun først efter 2013 fik kendskab til, at tidligere diagnosticering kunne have afværget skaderne. Omvendt blev kravet fundet forældet i **Østre Landsrets dom af 9. marts 2016** ([hjertestop og bristet tarm](#)), hvor patienten under indlæggelsen løbende var blevet informeret om skadernes karakter og omfang og derfor senest ultimo 2009 havde det fornødne kendskab. Tilsvarende i [Retten i Aalborgs dom af 20. september 2021](#), hvor sagsøger »burde have indset«, at lægemidlet var en mulig årsag, mere end tre år før anmeldelsen.

Uden for personskadeområdet er linjen strengere. I **BS-47576/2025-HJR** ([11. august 2026](#)) fastslog Højesteret, at fristen for et erstatningskrav mod sælgere og ejendomsmægler løb fra dispositionsdagen og alene var suspenderet indtil køberens faktiske kendskab til manglen. Og i **BS-15001/2023-KBH** ([Københavns Byret, 5. februar 2026](#)) blev investorernes krav mod et revisionsselskab afvist alene på forældelse, fordi de oplysninger, der udløste kundskabet, forelå mere end tre år før sagsanlægget.

Et særligt spørgsmål er, om ukendskab til *retsgrundlaget* suspenderer. Udgangspunktet er nej: § 3, stk. 2, angår utilregnelig uvidenhed om de faktiske forhold, ikke om retsstillingen. Ankenævnet for Forsikring har dog undtagelsesvis givet skadelidte medhold, hvor uvidenheden var myndighedens eller selskabets eget værk – i [sag 102246](#) havde selskabet vildledende oplyst, at treårsfristen først løb fra det tidspunkt, hvor ménet kunne opgøres, og nævnet underkendte forældelsesindsigelsen med henvisning til den berettigede forventning, dette havde skabt. Omvendt blev suspension nægtet i [sag 96441](#), hvor klageren hævdede ikke at have kendt til forsikringens eksistens, men tidligere havde anmeldt en skade på samme police og fik præmien specificeret på kontingentopkrævningen.

LOV

[Forældelsesloven § 2, stk. 4](#)[Forældelsesloven § 3, stk. 2](#)[Lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet § 59, stk. 1](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesteret: Forældelsesfrist for mangelskrav ved boligkøb regnes fra dispositionsdagen – krav mod sælgere og ejendomsmægler forældet	11.08.2026
Højesteret · Højesterets afgørelse om forældelsesfrist for senskader efter klage- og erstatningsloven	27.01.2022
Højesteret · Forældelse af erstatningskrav efter patientskadeloven – Starttidspunkt for 3-års fristen ved kendskab til skade og muligt erstatningsgrundlag	13.10.2021
Byretten · Afvisning af erstatningskrav mod revisor grundet forældelse i sagen om ACT.Global A/S	05.02.2026
Byretten · Sag om forældelse af krav på patientskadeerstatning	30.05.2019
Patienterstatning domme · Byretten i Aalborg frifandt Ankenævnet for Patienterstatningen i sag om forældelse af krav på erstatning for lægemiddelskade	20.09.2021
Patienterstatning domme · Østre Landsret: Erstatningskrav for hjertestop og bristet tarm forældet efter 3-års fristen i klage- og erstatningsloven § 59, stk. 1 – patienten burde have kendt til skaden senest ultimo 2009	09.03.2016
Ankenævnet for Forsikring · Forældelse af krav om ménerstatning efter meniskskade – Vildledende information fra forsikringsselskab	19.02.2025
Ankenævnet for Forsikring · Forældelse af ulykkesforsikringskrav - manglende kendskab til forsikringens eksistens	18.05.2021

§ 3 De absolutte frister: 30 år ved personskade, 10 år ved tings- og formueskade

Den absolutte frist virker som et bagstop, der ikke kan skubbes. Det er tydeligst i ankenævnspraksis om gamle ulykker.

I [Ankenævnet for Forsikring sag 97573](#) havde klageren fået omfattende tandskader ved et voldeligt overfald i foråret 1989. Selskabet havde dækket den oprindelige implantatbehandling og i 2015 en efterfølgende komplikation, men afviste et nyt behandlingskrav i august 2021. Nævnet gav selskabet medhold: kravet var en fordring på erstatning i anledning af personskade, og efter [forsikringsaftaleloven § 29, stk. 1](#), jf. [forældelsesloven § 3, stk. 3, nr. 1](#), indtræder forældelse senest 30 år efter den skadevoldende handlings ophør. At selskabet i 2015 havde bekræftet, at dækningen ikke var begrænset til »én endelig behandling«, kunne ikke tilsidesætte den lovbestemte frist, og klagerens status som voldsoffer kunne heller ikke føre til et andet resultat. Samme resultat i [sag 91644](#) om en tandskade fra et cykeluheld i 1975, hvor en ny følgeskade anmeldt i 2016 var ramt af 30-årsfristen, selv om en dom fra 1994 havde anerkendt dækning for en tilsvarende tidligere følgeskade.

At fristen for personskade i den tidligere retstilstand var 20 år efter Danske Lov 5-14-4 – og at den heller ikke dengang kunne suspenderes – illustreres af [Ankestyrelsens principafgørelse U-34-03](#), hvor et krav på yderligere erstatning efter en arbejdsulykke i 1966 blev afvist, da tilstanden forværredes i 1999.

For krav, der *ikke* er personskade- eller forureningsskadekrav, er den absolutte frist derimod kun 10 år fra den skadevoldende handlings ophør, jf. [§ 3, stk. 3, nr. 2](#). Forarbejderne fremhæver, at dette i forhold til den tidligere 20-årige frist er en halvering, og at fristen svarer til produktansvarslovens. Bestemmelsen dækker tingsskade og anden formueskade uden for kontrakt; tingsskadekrav i kontrakt følger derimod hovedreglen i nr. 4 med 10 år fra begyndelsestidspunktet efter § 2.

Afgrænsningen mellem personskade og andet er derfor ikke akademisk. Godtgørelseskrav, der ikke udspringer af en personskade, får kun 10 år. Det illustreres af de danske Irak-sager, hvor Højesteret i [227/2018 \(14. april 2021\)](#) og [BS-26215/2018-HJR \(10. februar 2022\)](#) fandt godtgørelseskrav for påståede overgreb under tilbageholdelse i 2003-2007 forældet længe før sagsanlæggene i 2016, ligesom retten afviste, at der forelå en processuel undersøgelsespligt, der kunne ændre herpå.

Overgangsreglen i [forældelsesloven § 30, stk. 1](#) betyder, at loven også anvendes på tidligere stiftede fordringer, som ikke var forældet ved lovens ikrafttræden 1. januar 2008 – det er netop den mekanisme, der bragte 1975- og 1989-skaderne i ankenævnspraksis ind under den nye 30-årsfrist.

LOV	Forsikringsaftaleloven § 29, stk. 1	Forældelsesloven § 3, stk. 3
	Forældelsesloven § 30, stk. 1	
PRAKSIS	Højesteret · Højesteretsdom om forældelse af godtgørelseskrav for påståede overgreb under de danske styrkers tilbageholdelse i Irak	10.02.2022
	Højesteret · Højesteretsdom om forældelse af godtgørelseskrav og undersøgelsespligt ved påståede overgreb i Irak	14.04.2021
	Ankenævnet for Forsikring · 30-årig absolut forældelse af krav på tandbehandling efter voldeligt overfald i 1989	06.04.2022
	Ankenævnet for Forsikring · 30-årig absolut forældelse for tandskade efter ulykkestilfælde i 1975	26.09.2018
	Ankestyrelsen · 20-årig forældelse af arbejdsskadeerstatning fra 1966 – suspension ikke godkendt	01.01.2003

§ 4 Undtagelserne: erhvervssygdomme og myndighedssvigt ved overgreb mod børn

Lovgiver har to gange gennemhullet den absolutte 30-årsfrist, begge gange fordi fristen ramte skadelidte, før kravet realistisk kunne rejses.

Erhvervssygdomme. Ved ændringsloven af 11. maj 2011 (lovforslag L 144, 2010-11) blev [forældelsesloven § 3, stk. 4](#) indsat, hvorefter stk. 3, nr. 1, ikke finder anvendelse på fordringer på erstatning eller godtgørelse i anledning af en erhvervssygdom, jf. arbejdsskadesikringslovens § 7. Forarbejderne angiver formålet direkte:

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at en skadelidt ikke risikerer, at den pågældendes krav på erstatning eller godtgørelse i anledning af en erhvervssygdom forældes, inden den erhvervsbetingede sygdom overhovedet har udviklet sig hos den pågældende og dermed kan diagnosticeres.

Konsekvensen er, at erhvervssygdomskrav alene er undergivet den *korte* frist – der på arbejdsskadeområdet er 5 år, jf. [arbejdsskadesikringsloven § 36, stk. 3](#). Forarbejderne præciserer, at fristen som altovervejende hovedregel først begynder at løbe, når en læge giver den tilskadekomne oplysninger, der udløser lægens indberetningspligt, og at fristen kan løbe fra forskellige tidspunkter for de enkelte tabsposter: erhvervsevnetabskravet tidligst når de helbredsmæssige og erhvervsmæssige forhold er så afklarede, at et varigt tab kan konstateres, mén godtgørelsen tidligst når helbredsforholdene tillader en opgørelse. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har sammenfattet retstilstanden i [Vejledning om forældelse af krav efter arbejdsskader](#): »Den lange frist på 30 år løber fra kravets stiftelse, og gælder *kun* for ulykker ... Der gælder efter § 3, stk. 4, i forældelsesloven ikke en lang frist for forældelse af erhvervssygdomme.«

Overgreb mod børn. Ved [lov nr. 140 af 28. februar 2018](#) blev der indsat et nyt stk. 5 i [forældelsesloven § 3](#), hvorefter fordringer på erstatning eller godtgørelse, som udspringer af en forvaltningsmyndigheds tilsidesættelse af lovbestemte forpligtelser over for en person under 18 år i forbindelse med overgreb begået over for denne, ikke forældes. Forarbejderne afgrænser rækkevidden: »forvaltningsmyndighed« forstås som i forvaltningslovens § 1, stk. 1 og 2, og omfatter stat, region, kommune samt visse selvejende institutioner; de lovbestemte forpligtelser kan være underretnings- og tilsynspligterne i den sociale lovgivning eller forpligtelser

efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention; og ved »overgreb« forstås strafbare handlinger omfattet af straffelovens kapitel 24-26 samt §§ 210 og 213. Det kræves ikke, at der foreligger en straffedom.

Bestemmelsen har imidlertid ikke tilbagevirkende kraft over for krav, der allerede var forældet. Det viste sig i **BS-19851/2024-KBH** ([Københavns Byret, 19. januar 2026](#)), hvor otte tidligere børnehjemsbørn med bistand fra Børns Vilkår krævede 300.000 kr. hver af Social- og Boligministeriet for påstået statsligt tilsynssvigt under Direktoratet for Børne- og Ungdomsforsorgen i perioden 1948-1977 med henvisning til EMRK artikel 3 og [erstatningsansvarsloven § 26](#). Sagen byggede på Godhavnsrapporten fra 2011, der konkluderede, at kravet om to årlige tilsynsbesøg sjældent blev opfyldt. Kravene blev afvist som forældede.

LOV

Arbejdsskadesikringsloven § 36, stk. 3

Erstatningsansvarsloven § 26

Forældelsesloven § 3, stk. 4

PRAKSIS **Byretten** · Tidligere børnehjemsbørns godtgørelseskrav mod Social- og Boligministeriet afvist som forældede – påstået tilsynssvigt og EMRK artikel 3-krænkelser 1948-1977 19.01.2026

§ 5 Foreløbig afbrydelse efter § 21 – anerkendelsessøgsmål, myndighedsbehandling og klagenævn

[Forældelsesloven § 21](#) er den bestemmelse, der i praksis redder flest erstatningskrav – og den, der oftest misforstås. Den giver ikke egentlig afbrydelse, men en *tillægsfrist på 1 år*, som skal udnyttes ved reelle retsskridt.

Anerkendelsessøgsmål (stk. 1). Forarbejderne nævner udtrykkeligt »et sagsanlæg med påstand om anerkendelse af, at der foreligger et erstatningsansvar«. Kreditor har herefter mindst 1 år fra sagens endelige afgørelse til at afbryde forældelsen for selve erstatningskravet. Fristen er kort og ubarmhjertig: i **V-39-09** ([Sø- og Handelsretten, 17. december 2010](#)) udløb den etårige tillægsfrist den 6. maj 2009, og sagsanlægget den 29. juni 2009 var for sent – Højesteret stadfæstede i **sag 375/2010** ([29. august 2012](#)).

Administrativ myndighed (stk. 2). Bestemmelsen dækker AES, Ankestyrelsen, Patienterstatningen og andre forvaltningsmyndigheder. Forarbejderne opstiller imidlertid en afgørende partsbetingelse:

Det er derfor en betingelse for, at der sker foreløbig afbrydelse af forældelsen efter stk. 2 – i de tilfælde, hvor fordringshaveren eller skyldneren ikke er den administrative myndighed, der behandler sagen – at både fordringshaveren og skyldneren er part i sagen.

Højesteret anvendte denne betingelse bogstaveligt i **BS-46510/2019-HJR** ([8. september 2020](#)). En buschauffør havde efter et færdselsuheld under arbejdet rejst et differencekrav mod ansvarsforsikringen FAH. Retten afviste, at arbejdsskadesagens administrative behandling havde afbrudt forældelsen:

Allerede derfor kan § 21, stk. 2, ikke finde anvendelse i den foreliggende sag, der angår et differencekrav mod FAH, der ikke var part i As sag ved arbejdsskademyndighederne.

Da kravet mod tredjemand hverken var omfattet af den 5-årige frist i arbejdsskadesikringslovens § 36 (der efter ordlyden kun dækker krav *efter loven eller mod arbejdsgiveren*) eller af § 21, stk. 2, forældedes det 3 år efter kendskabstidspunktet. Samme afgrænsningsproblem sås i **BS-552/2018-OLR** ([Østre Landsret, 24. maj 2019](#)) om et differencekrav mod FAH efter en arbejdsulykke forårsaget af en ukendt hund.

Stk. 2, 3. pkt., udvider tillægsfristen til klage til højere administrativ myndighed og til *Folketingets Ombudsmand*. Ved [lov nr. 1553 af 12. december 2023](#) blev ordlyden præciseret fra »Ombudsmandens udtalelse« til »ombudsmandens afslutning af sagen«, så tillægsfristen efter forarbejderne gælder både ved fuld realitetsbehandling og ved afslutning efter ombudsmandslovens § 16 – dog kun hvor betingelserne for at klage overhovedet var opfyldt, og hvor ombudsmandens behandling kan få betydning for fordringens eksistens eller omfang.

Private klage- og ankenævn (stk. 3). Tillægsfristen gælder alle typer klagenævn, uanset godkendelse efter forbrugerklageloven. Men den knytter sig til den tvist, nævnssagen faktisk angår. I [BS-48911/2022-VLR \(Vestre Landsret, 1. april 2025\)](#) fandt landsretten, at indbringelsen for Klagenævnet for Ejendomsformidling ikke suspenderede forældelsen af boligkøberens erstatningskrav – et resultat Højesteret senere tiltrådte i [BS-47576/2025-HJR](#).

Isoleret syn og skøn (stk. 4). Bestemmelsen giver 1 års tillægsfrist fra skønsforretningens afslutning, når der uden for rets- eller voldgiftssag er fremsat begæring om syn og skøn vedrørende forhold af betydning for fordringens eksistens eller størrelse. Forarbejderne fremhæver, at der ved flere mulige skyldnere kræves, at den pågældende skyldner »på en eller anden måde har været inddraget i skønnet«, og at fristen normalt regnes fra modtagelsen af den afsluttende erklæring.

Betydningen af ikke at følge op. Tillægsfristen er netop kun en frist. I [24/11061 \(Klagenævnet for Udbud, 14. februar 2025\)](#) havde hverken klagenævnet eller byretten realitetsbehandlet erstatningskravet; nævnet fastslog, at der alene forelå foreløbig afbrydelse, at tillægsfristen løb fra byrettens dom af 12. maj 2022 og udløb 12. maj 2023, og at genoptagelsesansøgningen i november 2024 derfor var for sen. Og i [H-18-15 \(Sø- og Handelsretten, 12. januar 2016\)](#) mistede et oprindeligt sagsanlæg sin fristafbrydende virkning, fordi sagsøger ikke havde forfulgt det inden for rimelig tid, jf. [forældelsesloven § 16, stk. 1](#).

Hvor en administrativ afgørelse derimod bindende fastslår kravets eksistens og størrelse, er der etableret et særligt retsgrundlag efter [forældelsesloven § 5, stk. 1, nr. 3](#), og der løber en ny 10-årig frist.

LOV

[Forældelsesloven § 5, stk. 1](#)
[Forældelsesloven § 16, stk. 1](#)
[Forældelsesloven § 21, stk. 1-5](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesteret: Forældelsesfrist for mangelskrav ved boligkøb regnes fra dispositionsdagen – krav mod sælgere og ejendomsmægler forældet	11.08.2026
	Højesteret · Differencekrav mod tredjemand for tab af erhvervsevne efter arbejdsskade og anvendelse af forældelsesregler	08.09.2020
	Højesteret · Højesterets dom om forældelse af erstatningskrav efter uberettiget varemærkeretlig tilbageholdelse	29.08.2012
	Landsretten · Forældelse af erstatningskrav mod ejendomsmægler og sælgere vedrørende mangler ved vinduers alder	01.04.2025
	Landsretten · Østre Landsrets afgørelse om forældelse af krav på erstatning for erhvervsevnetab	24.05.2019
	Sø- og Handelsretten · Afgørelse om forældelse af erstatningskrav efter afvisning af tidligere sag grundet manglende procesfremme	12.01.2016
	Sø- og Handelsretten · Sag om forældelse af erstatningskrav efter uberettiget tilbageholdelse af varemærkebeskyttede bukser	17.12.2010
	Klagenævnet for Udbud · Afvisning af anmodning om genoptagelse af erstatningssag på grund af forældelse	14.02.2025

Forhandlinger efter § 21, stk. 5 – hvornår er de indledt, og hvornår er de afsluttet

§ 6

Forhandlingsreglen i § 21, stk. 5 er den mest skønsprægede afbrydelsesgrund, og forarbejderne opstiller to præcise krav: der skal være tale om »egentlige forhandlinger mellem parterne om kravet eller grundlaget for dette, således at kreditor har føje til at antage, at det ikke er nødvendigt at iværksætte retslige skridt for at undgå forældelse«, og bevisbyrden er delt – kreditor skal godtgøre, at forhandlinger blev indledt, mens skyldneren skal godtgøre, hvornår de blev afsluttet.

Højesteret anvendte denne fordeling i **BS-4222/2019-HJR** (7. november 2019), hvor korrespondancen mellem en boligforening og et forsikringsselskab efter en vandskade blev anset for forhandlinger: selskabets tilkendegivelser udviste tilstrækkelig forhandlingsvilje og imødekommenhed til at give foreningen en rimelig forventning om en forligsmæssig løsning, og kravet var derfor ikke forældet ved sagsanlægget.

Modsat ender det, hvor skyldneren har markeret et klart punktum. I **BS-28620/2019-HJR** (21. september 2020) fandt Højesteret om selskabets brev af 11. november 2013:

Højesteret finder efter det beskrevne forløb og bevisførelsen i øvrigt, at Alm. Brands brev af 11. november 2013 må forstås således, at selskabet fastholdt sit tidligere afslag ... og at forhandlingerne om kravet på erstatning for tab af erhvervsevne var afsluttet.

Højesteret gik videre og fastslog, at det oprindelige afvisningsbrev fra januar 2011 efter sin begrundelse »naturligt må forstås således, at Alm. Brand også gjorde op med spørgsmålet om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste« – en afvisning kan altså efter sin begrundelse omfatte poster, der endnu ikke formelt var rejst.

Forarbejderne advarer udtrykkeligt mod at forsøge at forlænge fristen ensidigt: »Det vil være uden betydning for fristen, hvis kreditor kort før tillægsfristens udløb forsøger at få forhandlingerne genoptaget ved at skrive til debitor, medmindre debitor er enig i at genoptage forhandlingerne.« Den samme tanke ligger bag **Ankenævnet for Forsikring sag 97572**, hvor en advokats brev om, at forældelsen måtte anses for suspenderet, hvis selskabet ikke gjorde indsigelse inden 14 dage, ikke skabte nogen bindende suspensionsaftale – selskabet havde faktisk svaret, at det ikke forstod henvendelsen, og nævnet fandt, at advokaten burde have fulgt op. Nævnet afviste samtidig, at der forelå aktive forhandlinger efter § 21, stk. 5, i den mellemliggende fireårige periode.

Underinstanserne følger samme linje. I **BS-1438/2014-NAE** (**Retten i Næstved**, 30. juni 2015) forældedes et krav på over 1 mio. kr. i tabt arbejdsfortjeneste, fordi hverken den efterfølgende korrespondance eller Arbejdsskadestyrelsens vejledende udtalelse havde afbrudt fristen tilstrækkeligt, og i **BS-183/2011-ODE** (**Retten i Odense**, 8. august 2011) stod striden netop om, hvornår forhandlingerne måtte anses for afsluttet.

LOV	Forsikringsaftaleloven § 29, stk. 5	Forældelsesloven § 21, stk. 5	
PRAKSIS	Højesteret · Forældelse af erstatningskrav og advokatens erstatningsansvar ved passivitet over for forsikringsselskab		21.09.2020
	Højesteret · Principiel afgørelse om forhandlingers betydning for forældelse af forsikringskrav		07.11.2019
	Byretten · Sag om forældelse af krav på tabt arbejdsfortjeneste efter trafikulykke		30.06.2015
	Byretten · Sag om forældelse af krav på tabt arbejdsfortjeneste efter færdselsulykke		08.08.2011
	Ankenævnet for Forsikring · Ugyldig aftale om suspension af forældelse i ulykkesforsikringssag		06.04.2022

Arbejdsskadesikringslovens § 36 – 5-årsfristen, 3-årstillægsfristen og genoptagelsens betydning

Arbejdsskadeområdet har sit eget forældelsesregime, der efter [forældelsesloven § 28](#) går forud.

[Arbejdsskadesikringsloven § 36](#) – indsat ved lov nr. 523 af 6. juni 2007 – indeholder tre afvigelser:

Element	Almindelig regel	ASL § 36
Kort frist	3 år (FÆL § 3, stk. 1)	5 år, jf. stk. 3
Fristens start	Kendskab eller burde-kendskab	Kendskab, eller manglende kendskab kan tilregnes som groft uagtsomt , jf. stk. 3
Tillægsfrist ved myndighedsbehandling	1 år (FÆL § 21, stk. 2)	3 år fra AES's/Ankestyrelsens afgørelse, jf. stk. 4
Lang frist	30 år (ulykker) / ingen (erhvervssygdomme)	Følger FÆL § 3, stk. 3 og 4, jf. stk. 2

Af Retsudvalgets tillægsbetænkning fremgår begrundelsen: »Henset til arbejdsskadeområdets særlige karakter foreslås i stk. 3 og 4 dels en særlig lang forældelsesfrist ... dels en ændret udformning af den såkaldte suspensionsregel ... dels en særlig lang tillægsfrist.«

At 5-årsfristen gælder alle arbejdsskadekrav uanset skadetidspunkt blev fastslået af Højesteret i 2016 og udmøntet i [Ankestyrelsens principafgørelse 30-16](#), der pålagde myndighederne af egen drift at genoptage sager, som tidligere var afvist efter den 3-årige frist.

Forældelse trods genoptagelsesadgang. Det centrale – og for skadelidte hårde – princip er, at forældelse kan indtræde, selv om der stadig er adgang til genoptagelse. I **BS-57184/2019-HJR** (UfR 2020.4174 H, [24. september 2020](#)) udtalte Højesteret:

Efter ordlyden af § 36, stk. 2-4, og forarbejderne hertil kan der indtræde forældelse af krav på erstatning eller godtgørelse efter arbejdsskadesikringsloven, selv om der er adgang til genoptagelse af arbejdsskadesagen efter § 41, stk. 1.

Resultatet støttes på en modsætningsslutning fra [§ 36, stk. 5](#), der kun undtager sager efter § 41, stk. 3 (efterfølgende optagelse på erhvervssygdomsfortegnelsen) og genoptagelse på andet grundlag end §§ 41-42. Østre Landsret udstrakte i **BS-4580/2022-OLR** ([2. marts 2023](#)) princippet til genoptagelse efter [§ 42, stk. 1](#) og afviste samtidig to hyppige anbringender fra skadelidte: at myndighederne skulle have en vejledningspligt om forældelse under sagsbehandlingen, og at myndighedernes adfærd havde givet indtryk af, at retslige skridt var unødvendige. Procesbevillingsnævnet havde forinden meddelt [3.-instansbevilling](#) netop om beregningen af tillægsfristen, når myndighederne faktisk har genoptaget sagen.

Faktisk genoptagelse giver ny tillægsfrist. Højesteret besvarede spørgsmålet i **BS-53076/2023-HJR** ([22. august 2024](#)):

Højesteret finder, at arbejdsskadesikringslovens § 36, stk. 4, der må fortolkes i overensstemmelse med forældelseslovens § 21, stk. 2, må forstås således, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings (eller Ankestyrelsens) genoptagelse af en tidligere afgjort sag medfører, at forældelse af de krav, som er genoptaget til behandling, tidligst indtræder 3 år efter, at der er givet meddelelse om den nye afgørelse – under forudsætning af at kravet ikke var forældet på tidspunktet for den henvendelse, der har ført til genoptagelse.

Det afgørende er altså, om myndigheden reelt *genoptog* sagen (ikke blot tog stilling til genoptagelsesspørgsmålet), og om kravet var levende på det tidspunkt. Højesteret fandt det uden betydning, om betingelserne for genoptagelse efter §§ 41-43 objektivt var opfyldt, fordi skadelidte havde en berettiget forventning om, at forældelsen var afbrudt.

Differencekravet. For krav mod arbejdsgiveren, der ligger ud over arbejdsskadedækningen, fastslog Højesteret i **sag 96/2016 (24. maj 2017)**, at fristen løber fra den endelige administrative afgørelse, fordi kravet ikke kan forfølges før:

Højesteret finder, at der ikke er grundlag for at forstå forarbejderne til forældelsesloven således, at det var hensigten at forringe skadelidtes retsstilling i arbejdsskadesager i forhold til, hvad der gjaldt efter forældelsesloven af 1908.

Bemærk kontrasten til **BS-46510/2019-HJR**: er skyldneren en *tredjemand* og ikke arbejdsgiveren, gælder hverken 5-årsfristen eller § 21, stk. 2.

Hvornår er der overhovedet et krav? Ankestyrelsen har i [principafgørelse 3-17](#) præciseret rækkefølgen: genoptagelsesspørgsmålet afgøres først, og forældelse er kun relevant, hvis der overhovedet er stiftet et krav – »Forældelsesreglerne vedrører fordringer og der er ikke en fordring at forælde, hvis der ikke er stiftet et krav på ydelser efter arbejdsskadeloven.« Ved væsentlige sagsbehandlingsfejl gælder efter samme [principafgørelse 30-årsfristen](#) for ulykker og ingen frist for erhvervssygdomme.

Endelig følger *rentekravet* sin egen vej: efter [Ankestyrelsens principmeddelelse 33-24](#) forældes renter af for sent udbetalt erstatning efter den almindelige 3-årige frist i [forældelsesloven § 3, stk. 1](#), ikke efter særreglerne i § 36.

LOV

[Arbejdsskadesikringsloven § 36, stk. 2-5](#)
[Arbejdsskadesikringsloven § 41, stk. 1](#)
[Arbejdsskadesikringsloven § 42, stk. 1](#)
[Forældelsesloven § 21, stk. 2](#)
[Forældelsesloven § 28](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets afklaring af forældelsesfrister ved genoptagelse af arbejdsskadesager	22.08.2024
	Højesteret · Samspillet mellem forældelse og genoptagelse i arbejdsskadesager	24.09.2020
	Højesteret · Differencekrav mod tredjemand for tab af erhvervsevne efter arbejdsskade og anvendelse af forældelsesregler	08.09.2020
	Højesteret · Beregning af forældelsesfrist for differencekrav i arbejdsskadesager	24.05.2017
	Landsretten · Landsretten stadfæster byrettens dom i sag om forældelse af krav på erhvervsevnetab efter arbejdsskade	02.03.2023
	Ankestyrelsen · Arbejdsskade - Forældelse af rentekrav: Anvendelse af Forældelsesloven frem for Arbejdsskadesikringsloven	19.12.2024
	Ankestyrelsen · Forældelse af krav på arbejdsskadeydelser er irrelevant, hvis der ikke er grundlag for genoptagelse eller stiftet et nyt krav	01.01.2017
	Ankestyrelsen · Højesteretsdom fastslår, at 5-års forældelsesfristen i arbejdsskadesikringsloven gælder for alle krav om erstatning i anledning af arbejdsskade	01.01.2016
	Procesbevillingsnævnet · Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling om forældelse af erhvervsevnetabskrav trods verserende genoptagelsessag i arbejdsskadesag	04.10.2023

Patientskade: klage- og erstatningslovens §§ 59 og 60 b som lex specialis

§ 8

For patient- og lægemiddelskader gælder en 3-årig anmeldelsesfrist efter [klage- og erstatningsloven § 59, stk. 1](#) og en absolut frist i § 60 b. Praksis viser et dobbelt billede: begyndelsestidspunktet fortolkes i overensstemmelse med forældelsesloven, men den absolutte frist er udtømmende.

Begyndelsestidspunktet. Højesteret fastslog i [BS-45483/2020-HJR](#), at »skaden« i § 59, stk. 1, skal fastlægges i overensstemmelse med [forældelsesloven § 2, stk. 4](#) – altså med senfølgeprincippet. Og i [BS-45328/2020-HJR](#) blev kendskabskravet udstrakt til det mulige erstatningsgrundlag. Underinstanserne har i flere sager tilsidesat Ankenævnets forældelsesafgørelser: i [Retten i Esbjergs dom af 14. maj 2018](#) blev et krav om følger af forsinket behandling af et ustabilt nakkebrud fundet ikke-forældet, selv om Ankenævnet ved stemmelighed 4-4 og formandens dobbeltstemme var nået til det modsatte.

Den absolutte frist i § 60 b, stk. 3. Her går praksis den anden vej. I [Retten i Svendborgs dom af 15. januar 2021](#) havde en patient fået anerkendt en nyreskade efter Pentasa-behandling i 2006 og anmodede i 2018 om genoptagelse på grund af forværring. Retten frifandt Ankenævnet og fastslog, at klage- og erstatningslovens forældelsesregler er lex specialis i forhold til forældelsesloven – den absolutte 10-årsfrist i § 60 b, stk. 3, er udtømmende og kan **ikke** suppleres af forældelseslovens 30-årsfrist for personskade, selv om skadelidte påberåbte sig [forældelsesloven § 28](#). Samme frist ramte en ægtefælles krav på overgangsbetrag og forsørgertabserstatning i [Retten i Aalborgs dom af 23. februar 2021](#), hvor patienten døde mere end 10 år efter den sidste erstatningsudbetaling.

Hvad afbryder 10-årsfristen? Spørgsmålet blev prøvet i [Vestre Landsrets dom af 9. januar 2020](#) om, hvorvidt en afgørelse fra 2009, der afviste erstatning fordi beløbet ikke oversteg 10.000 kr., afbrød fristen. Flertallet fandt, at afgørelsen var en »allerede fordi«-afgørelse uden bindende stillingtagen til ansvarsgrundlaget og derfor ikke afbrød; én dommer dissenserede ud fra en helhedsbedømmelse.

Endelig illustrerer [Københavns Byrets dom af 17. marts 2016](#), at behandlingsstedets anmeldelse ikke uden videre erstatter patientens egen: patientens underskrevne anmeldelse kom først i juni 2013, mere end tre år efter at hun havde kendskab til skaden og var vejledt om anmeldelsespligten, og kravet var forældet. Efter [bekendtgørelse om henlæggelse af behandlingen af sager om erstatning efter klage- og erstatningsloven til Tandlægeforeningens Tandskadeerstatning](#) anses anmeldelser, der sendes til Tandskadeerstatningen, dog for indgivet hos rette myndighed på modtagelsestidspunktet, jf. § 59.

LOV	Forældelsesloven § 2, stk. 4	Forældelsesloven § 28	
	Lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet § 59, stk. 1		
	Lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet § 60b, stk. 3		
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets afgørelse om forældelsesfrist for senskader efter klage- og erstatningsloven		27.01.2022
	Højesteret · Forældelse af erstatningskrav efter patientskadeloven – Starttidspunkt for 3-års fristen ved kendskab til skade og muligt erstatningsgrundlag		13.10.2021
	Byretten · Sag om forældelse af krav på patientskadeerstatning		30.05.2019
	Patienterstatning domme · Byretten frifandt Ankenævnet for Patienterstatningen: Ægtefælles krav på overgangsbetrag og forsørgertabserstatning var forældet efter 10-årsfristen i klage- og erstatningslovens § 60 b, stk. 3		23.02.2021
	Patienterstatning domme · Byret: Den absolutte 10-årsfrist i KEL § 60b, stk. 3, er udtømmende – forældelseslovens 30-årsfrist kan ikke supplere		15.01.2021
	Patienterstatning domme · Patientforsikringens afgørelse om erstatning under 10.000 kr. afbrød ikke forældelsesfristen efter klage- og erstatningslovens § 60 b – Vestre Landsret (dissens)		09.01.2020
	Patienterstatning domme · Retten i Esbjerg underkender Ankenævnet for Patienterstatningen: Erstatningskrav for forsinket behandling af ustabilt nakkebrud var ikke forældet		14.05.2018

Patienterstatning domme · Forældelse af patientskadeerstatningskrav efter kosmetisk ansigtsoperation – krav anmeldt mere end 3 år efter kendskab til skaden

16.03.2016

§ 9 Offererstatning: helt uden for forældelsesloven

Krav mod staten efter offererstatningsloven indtager en særstilling. Højesteret fastslog i **sag 298/2016** (- [19. oktober 2017](#)) – en sag om en ansat på et bosted, der blev slået af en utilregnelig beboer – at Erstatningsnævnets forældelsesindsigelse måtte afvises, fordi forældelsesloven slet ikke finder anvendelse. Retten citerede forarbejderne direkte:

Erstatningskrav i anledning af strafbart forhold, der rettes mod staten efter offererstatningsloven, er ikke omfattet af de formueretlige forældelsesregler i forældelsesloven.

Det er alene ansøgningsfristerne i [offererstatningsloven § 13](#), der spærrer kravet. Højesteret tilføjede, at der heller ikke var udvist retsfortabende passivitet, selv om der gik over 3 år og 9 måneder fra nævnets første afslag til stævningen, fordi der ikke gælder nogen lovbestemt frist for at indbringe nævnets afgørelser for domstolene.

Til gengæld er § 13-fristerne reelle. Nævnets praksis viser en nuanceret anvendelse:

- **Fristens start.** I [sag 13-520-02415](#) fastslog nævnet, at 2-årsfristen i § 13, stk. 3, tidligst kan begynde at løbe fra det tidspunkt, hvor den generelle ansøgningsfrist i § 13, stk. 1, jf. stk. 2, løber – dvs. fra politiets afgørelse om at indstille efterforskningen, ikke fra selve hændelsen. Kravet var derfor rettidigt.
- **Ingen successiv forældelse.** I [sag 14-520-05822](#) fastslog nævnet med støtte i højesteretspraksis, at krav om svie og smerte ikke forældes successivt dag for dag, men som en helhed: »Da forurettedes krav om godtgørelse for svie og smerte løb uafbrudt fra hændelsen den 27-11-2011 var hele forurettedes krav herefter 'forældet'.«
- **Manglende vejledning fritager ikke uden videre.** I [sag 15-520-08637](#) afviste nævnet at dispensere, selv om politiet ikke havde vejledt om erstatningsmuligheden, fordi ansøgeren fra en tidligere sag kendte ordningen og alligevel ventede over to år efter at være blevet bekendt med, at der ikke var oprettet en sag.

Højesteret har i to senere domme justeret nævnets praksis. I **BS-30936/2020-HJR** ([7. juni 2021](#)) tilsidesatte Højesteret Erstatningsnævnets afslag og fastslog, at en ansøger ikke har pligt til løbende at genfremsætte et krav om tabt arbejdsfortjeneste, mens sagen verserer – kravet er ikke et »nyt krav« omfattet af 2-årsfristen. Og i **BS-4906/2021-HJR** ([7. april 2022](#)) prøvede Højesteret nævnets afvisningspraksis i sammenhæng med advokatens ansvar for ikke at have efterkommet nævnets dokumentationsanmodning inden for perioden.

LOV

[Forældelsesloven § 1](#)
[Offererstatningsloven § 13, stk. 1-3](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets prøvelse af Erstatningsnævnets afvisningspraksis og advokatens erstatningsansvar i lyset af offererstatningslovens 2-års frist	07.04.2022
Højesteret · Højesterets afgørelse om 2-års fristen i offererstatningsloven ved løbende tabt arbejdsfortjeneste	07.06.2021
Højesteret · Højesterets dom om offererstatning: Vold begået af utilregnelig person og spørgsmålet om forældelse	19.10.2017
Erstatningsnævnet · Fortolkning af 2-årsfristen i offererstatningsloven vedrørende krav om godtgørelse for svie og smerte	14.07.2018
Erstatningsnævnet · Afslag på offererstatning efter voldeligt overfald som følge af overskridelse af 2-årsfristen	13.07.2018
Erstatningsnævnet · Afslag på godtgørelse for svie og smerte grundet overskridelse af 2-årsfristen i offererstatningsloven	12.07.2018

§ 10 Forsikringsaftalelovens § 29, stk. 5, og genoptagelse for senfølger

Når kravet rettes mod et forsikringsselskab – det være sig skadevolders ansvarsforsikring eller skadelidtes egen ulykkesforsikring – spiller [forsikringsaftaleloven § 29, stk. 5](#) sammen med forældelsesloven. Bestemmelsen giver en tillægsfrist på 1 år fra selskabets meddelelse om, at det helt eller delvis afviser kravet, når skaden er anmeldt inden forældelsesfristens udløb.

Det principielle spørgsmål – om bestemmelsen kun dækker førstegangsbehandlingen – blev afgjort i **BS-12529/2018-HJR (18. december 2018)**. En cyklist var i 1996 blevet påkørt af en lastbil og havde fået udbetalt godtgørelse for 10 % varigt mén; sagen blev afsluttet i 1997. Da hun i 2011 udviklede kognitive senfølger og bad om genoptagelse med henvisning til [erstatningsansvarsloven § 11](#), afviste selskabet flere gange, men anmodede undervejs om MR-scanning, journaler og fulde akter og stillede en endelig stillingtagen i udsigt. Højesteret fastslog:

Højesteret finder, at forsikringsaftalelovens § 29, stk. 5, efter sin ordlyd og forarbejderne også finder anvendelse i et tilfælde, hvor skadelidte anmoder et forsikringsselskab om yderligere erstatning og godtgørelse med henvisning til senfølger af en ulykke.

og afviste selskabets indsigelse om, at forarbejdernes advarsel mod genanmeldelse af samme skade skulle føre til det modsatte:

Højesteret finder ... at det anførte i bemærkningerne til § 29, stk. 5, om genanmeldelse af den samme skade ikke tager sigte på tilfælde, hvor et selskab har påtaget sig at foretage en fornyet vurdering af berettigelsen af et rejst krav.

Tillægsfristen løb derfor først fra den endelige afvisning i december 2013, og sagsanlægget i april 2014 var rettidigt. Det afgørende er altså selskabets egen adfærd: påtager selskabet sig reelt en fornyet realitetsbehandling, er det bundet heraf.

Den modsatte situation ses i ankenævnspraksis, hvor selskabet har afsluttet sagen klart. I [sag 102478](#) var ethvert yderligere krav forældet senest i april 2012, da klageren allerede i 2011 havde modtaget selskabets endelige afgørelse; i [sag 105229](#) var både den 3-årige frist og den 1-årige tillægsfrist udløbet, da klageren søgte genoptagelse under henvisning til en méngradsvurdering i den parallelle arbejdsskadesag; og i [sag 96541](#) fandt nævnet, at klageren senest ved tilkendelse af fleksjob i 2017 havde kendskab til den forværring, der begrundede genoptagelsesansøgningen – kravet var derfor forældet, da klagen kom i 2021. Også et krav efter en fødselsskade i 2021, anmeldt først i april 2025, blev afvist som forældet i [sag 103832](#).

NB: den nærmere anvendelse af FAL § 29 som selvstændig forældelses- og anmeldelsesregel behandles i [fal-29-forældelse-anmeldelsesfrist](#).

LOV

[Erstatningsansvarsloven § 11](#)[Forsikringsaftaleloven § 29, stk. 5](#)[Forældelsesloven § 21, stk. 5](#)

PRAKSIS	Højesteret · Foreløbig afbrydelse af forældelse ved genoptagelse af skadesag om senfølger	18.12.2018
	Ankenævnet for Forsikring · Forældet ménerstatningskrav under ulykkesforsikring: 3-årig frist og 1-årig tillægsfrist udløbet (ANF 105229)	06.05.2026
	Ankenævnet for Forsikring · Forældelse af krav om erstatning for fødselsskade ved ulykkesforsikring	17.12.2025

Ankenævnet for Forsikring · Ankenævnets afvisning af genoptagelse af ulykkesforsikringssag grundet forældelse og manglende årsagssammenhæng	19.02.2025
Ankenævnet for Forsikring · Forældelse af krav om ménerstatning og genoptagelse efter fald på trappe	02.06.2021

§ 11 Rådgiveransvar når forældelsen først er indtrådt

Forældelse er endelig – Arbejdsmarkedets Erhvervssikring formulerer det i [vejledningen om forældelse af krav efter arbejdsskader](#) skarpt: »Når kravet er forældet, er kravet endeligt mistet. Det kan ikke genoplives, og man har mistet retten til kravet.« Det efterlader kun én vej for skadelidte: et krav mod rådgiveren.

Højesteret behandlede dette i **BS-28620/2019-HJR** ([21. september 2020](#)). En motorcyklist var kommet til skade i 2009; advokaten repræsenterede ham fra 2009 til februar 2016, men anlagde aldrig sag. Højesteret fandt kravene på erhvervsevnetab og tabt arbejdsfortjeneste forældet senest i november 2014 – ét år efter selskabets endelige afvisning – og fastslog, at advokaten havde handlet ansvarspådragende ved ikke at afbryde forældelsen ved sagsanlæg, herunder fordi han havde kendskab til muligheden for et krav om tabt arbejdsfortjeneste flere år før udtræden.

Samme mønster på offererstatningsområdet: i **BS-23497/2019-NYK** ([Retten i Nykøbing, 26. februar 2020](#)) undlod en bistandsadvokat i over to år at indsende den dokumentation, Erstatningsnævnet havde efterspurgt. Retten fandt både, at nævnet havde handlet retmæssigt ved at afvise kravene som forældede efter [offererstatningsloven § 13, stk. 3](#), og at advokaten var erstatningsansvarlig. Højesteret prøvede den samme konstellation i **BS-4906/2021-HJR**.

Disciplinærsystemet følger op. I [Advokatnævnets kendelse 2024-2031](#) fik en advokat en irettesættelse for at have ladet et erstatningskrav mod et forsikringsselskab forælde efter en brandskadesag med isoleret bevisoptagelse og tre skønsrapporter – et forløb, hvor tillægsfristen efter [forældelsesloven § 21, stk. 4](#) netop skulle have været udnyttet. Og Østre Landsret nedsatte i **BS-1084/2024-OLR** ([23. maj 2025](#)) en advokatnævnsbøde for utilstrækkelig opfølgning på klientens krav i en personskadesag, men fastholdt kritikken af den manglende opfølgning som sådan.

Den praktiske lære er, at tillægsfristerne i [§ 21](#) og i [forsikringsaftaleloven § 29, stk. 5](#) skal kalenderføres fra den dag, skyldneren giver meddelelse – og at fristen ikke kan forlænges ensidigt ved fornyede henvendelser.

LOV	Forsikringsaftaleloven § 29, stk. 5	Forældelsesloven § 21, stk. 4
	Offererstatningsloven § 13, stk. 3	
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets prøvelse af Erstatningsnævnets afvisningspraksis og advokatens erstatningsansvar i lyset af offererstatningslovens 2-års frist	07.04.2022
	Højesteret · Forældelse af erstatningskrav og advokatens erstatningsansvar ved passivitet over for forsikringsselskab	21.09.2020
	Byretten · Advokats erstatningsansvar for manglende opfølgning over for Erstatningsnævnet	26.02.2020
	Advokatnævnet · Advokat irettesat for at lade klients erstatningskrav mod forsikringsselskab forælde efter brandskadesag	09.12.2024

§ 12 Sammenfatning: den forældelsesretlige prøvelse af et erstatningskrav

Praksis kan sammenfattes i en fast rækkefølge af spørgsmål, som skal besvares før ansvarsgrundlag og udmåling overhovedet bliver relevante.

1. Findes der en særlov? Efter [forældelsesloven § 28](#) går særlovene forud. Skemaet er:

Kravstype	Kort frist	Tillægsfrist ved myndigheds-/selskabsbehandling	Absolut frist
Almindelig personskade uden for kontrakt	3 år fra kundskab	1 år (FÆL § 21)	30 år fra handlingens ophør
Tings-/formueskade uden for kontrakt	3 år fra kundskab	1 år (FÆL § 21)	10 år fra handlingens ophør
Arbejdsulykke (krav efter loven / mod arbejdsgiver)	5 år (ASL § 36, stk. 3)	3 år fra AES/Ankestyrelsen (§ 36, stk. 4)	30 år
Erhvervssygdom	5 år (ASL § 36, stk. 3)	3 år	ingen (FÆL § 3, stk. 4)
Differencekrav mod tredjemand	3 år	§ 21, stk. 2 gælder ikke	30 år
Patient-/lægemiddelskade	3 år (KEL § 59, stk. 1)	–	10 år (KEL § 60 b, stk. 3) – udtømmende
Krav mod staten efter offererstatningsloven	2 år (OEL § 13)	–	forældelsesloven gælder ikke
Myndighedssvigt ved overgreb mod barn under 18 år	–	–	ingen (FÆL § 3, stk. 5)

2. Hvornår begynder fristen? Udgangspunktet er skadens indtræden, jf. [§ 2, stk. 4](#). Ved latente skader og senfølger rykkes starttidspunktet efter **BS-45483/2020-HJR** frem til det tidspunkt, hvor lidelsen har vist sig så tydeligt, at skadelidte havde rimelig anledning til og mulighed for at rejse et – eventuelt foreløbigt – krav. Kundskabet skal efter **BS-45328/2020-HJR** omfatte både skaden og det mulige ansvarsgrundlag. Ukendskab til retsgrundlaget suspenderer derimod ikke.

3. Er fristen afbrudt? Anerkendelsessøgsmål, administrativ sag, klagenævns sag, isoleret syn og skøn eller forhandlinger giver hver 1 års tillægsfrist efter [§ 21](#). Men afbrydelsen efter stk. 2 forudsætter, at *begge* parter er part i den administrative sag (**BS-46510/2019-HJR**), afbrydelsen efter stk. 3 rækker kun til den tvist, nævnet behandler (**BS-48911/2022-VLR**), og afbrydelsen efter stk. 5 kræver egentlige forhandlinger, hvor kreditor har føje til at anse retslige skridt for unødvendige (**BS-4222/2019-HJR** over for **BS-28620/2019-HJR**).

4. Har genoptagelse betydning? På arbejdsskadeområdet gælder to modsatrettede principper side om side: adgangen til genoptagelse forhindrer ikke i sig selv forældelse (**Ufr 2020.4174 H**), men en *faktisk* genoptagelse af et endnu ikke forældet krav udløser en ny 3-årig tillægsfrist fra den nye afgørelse (**BS-53076/2023-HJR**). På forsikringsområdet udløser selskabets reelle genbehandling af et senfølgekrav en ny 1-årig tillægsfrist fra den endelige afvisning (**BS-12529/2018-HJR**).

5. Er den absolutte frist løbet? Den kan ikke suspenderes, og den rammer uanset kundskab – jf. ankenævnspraksis om 1975- og 1989-skaderne. Undtagelserne er erhvervssygdomme og myndighedssvigt ved overgreb mod børn.

En tværgående observation: retspraksis lægger konsekvent byrden for at afbryde forældelsen på fordringshaveren og dennes rådgiver, ikke på myndigheden. **BS-4580/2022-OLR** afviste udtrykkeligt, at arbejdsskademyndighederne har en vejledningspligt om forældelse under sagsbehandlingen, og at deres anmodninger om yderligere oplysninger giver skadelidte en berettiget forventning om, at retslige skridt er

unødvendige. Kun hvor skyldneren *selv* har skabt forventningen – ved vildledende oplysninger om fristen eller ved at påtage sig en fornyet realitetsbehandling – bærer skyldneren risikoen.

Denne oversigt behandler alene den forældelsesretlige spærring af selve erstatnings- og godtgørelseskravet.

Den almindelige forældelse og afbrydelse af pengekrav efter §§ 5-6 og 15-19 hører under

[forældelse-pengekrav-afbrydelse](#), og den materielle udmåling af de enkelte poster under bl.a.

[tabt-arbejdsfortjeneste](#), [svie-og-smerte](#), [varigt-men-mengradserstatning](#), [erhvervsevnetab](#) og [tortgodtgoerelse](#).

. Om anerkendelsesspørgsmålet i sig selv, se [arbejdsskade-ankendelse](#), [erhvervssygdom-ankendelse](#) og [patientforsikring](#).

LOV

[Arbejdsskadesikringsloven § 36, stk. 2-5](#)

[Forældelsesloven § 3, stk. 1-5](#)

[Forældelsesloven § 21, stk. 1-5](#)

[Forældelsesloven § 28](#)

[Offererstatningsloven § 13](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets afklaring af forældelsesfrister ved genoptagelse af arbejdsskadesager	22.08.2024
	Højesteret · Højesterets afgørelse om forældelsesfrist for senskader efter klage- og erstatningsloven	27.01.2022
	Højesteret · Forældelse af erstatningskrav efter patientskadeloven – Starttidspunkt for 3-års fristen ved kendskab til skade og muligt erstatningsgrundlag	13.10.2021
	Højesteret · Samspillet mellem forældelse og genoptagelse i arbejdsskadesager	24.09.2020
	Højesteret · Forældelse af erstatningskrav og advokatens erstatningsansvar ved passivitet over for forsikringsselskab	21.09.2020
	Højesteret · Differencekrav mod tredjemand for tab af erhvervsevne efter arbejdsskade og anvendelse af forældelsesregler	08.09.2020
	Højesteret · Principiel afgørelse om forhandlingens betydning for forældelse af forsikringskrav	07.11.2019
	Højesteret · Foreløbig afbrydelse af forældelse ved genoptagelse af skadesag om senfølger	18.12.2018
	Højesteret · Højesterets dom om offererstatning: Vold begået af utilregnelig person og spørgsmålet om forældelse	19.10.2017
	Landsretten · Forældelse af erstatningskrav mod ejendomsmægler og sælgere vedrørende mangler ved vinduers alder	01.04.2025
	Landsretten · Landsretten stadfæster byrettens dom i sag om forældelse af krav på erhvervsevnetab efter arbejdsskade	02.03.2023
	Ankenævnet for Forsikring · 30-årig absolut forældelse af krav på tandbehandling efter voldeligt overfald i 1989	06.04.2022

REFERENCE Lovgrundlag

8 paragraffer

Arbejdsskadesikringsloven § 36	stk. 2-5	Forsikringsaftaleloven § 29	stk. 5
Forældelsesloven § 2	stk. 4	Forældelsesloven § 3	stk. 1-5
Forældelsesloven § 21	stk. 1-5	Forældelsesloven § 28	
Lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet § 59	stk. 1	Offererstatningsloven § 13	

MATERIALE Citerede afgørelser

55 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

16

11.08.2026	Højesteret: Forældelsesfrist for mangelskrav ved boligkøb regnes fra dispositionsdagen – krav mod sælgere og ejendomsmægler forældet	11031-14210
22.08.2024	Højesterets afklaring af forældelsesfrister ved genoptagelse af arbejdsskadesager	6072-7268
07.04.2022	Højesterets prøvelse af Erstatningsnævnets afvisningspraksis og advokatens erstatningsansvar i lyset af offererstatningslovens 2-års frist	bs-4906-2021-hjr-og-bs-4285-
10.02.2022	Højesteretsdom om forældelse af godtgørelseskrav for påståede overgreb under de danske styrkers tilbageholdelse i Irak	2885-3420
27.01.2022	Højesterets afgørelse om forældelsesfrist for senskader efter klage- og erstatningsloven	bs-45483-2020-hjr
13.10.2021	Forældelse af erstatningskrav efter patientskadeloven – Starttidspunkt for 3-års fristen ved kendskab til skade og muligt erstatningsgrundlag	bs-45328-2020-hjr
07.06.2021	Højesterets afgørelse om 2-års fristen i offererstatningsloven ved løbende tabt arbejdsfortjeneste	bs-30936-2020-hjr
14.04.2021	Højesteretsdom om forældelse af godtgørelseskrav og undersøgelsespligt ved påståede overgreb i Irak	227-2018
24.09.2020	Samspillet mellem forældelse og genoptagelse i arbejdsskadesager	bs-57184-2019-hjr
21.09.2020	Forældelse af erstatningskrav og advokatens erstatningsansvar ved passivitet over for forsikringsselskab	bs-28620-2019-hjr
08.09.2020	Differencekrav mod tredjemand for tab af erhvervsevne efter arbejdsskade og anvendelse af forældelsesregler	bs-46510-2019-hjr
07.11.2019	Principiel afgørelse om forhandlingens betydning for forældelse af forsikringskrav	bs-4222-2019-hjr
18.12.2018	Foreløbig afbrydelse af forældelse ved genoptagelse af skadesag om senfølger	bs-12529-2018-hjr
19.10.2017	Højesterets dom om offererstatning: Vold begået af utilregnelig person og spørgsmålet om forældelse	298-2016
24.05.2017	Beregning af forældelsesfrist for differencekrav i arbejdsskadesager	96-2016
29.08.2012	Højesterets dom om forældelse af erstatningskrav efter uberettiget varemærkeretlig tilbageholdelse	375-2010

LANDSRET TEN · ANKEINSTANS

3

01.04.2025	Forældelse af erstatningskrav mod ejendomsmægler og sælgere vedrørende mangler ved vinduers alder	10214-11988
02.03.2023	Landsretten stadfæster byrettens dom i sag om forældelse af krav på erhvervsevnetab efter arbejdsskade	5391-6466
24.05.2019	Østre Landsrets afgørelse om forældelse af krav på erstatning for erhvervsevnetab	10-10

SØ- OG HANDELSRET TEN · SPECIALRET

2

12.01.2016	Afgørelse om forældelse af erstatningskrav efter afvisning af tidligere sag grundet manglende procesfremme	H-18-15
------------	--	---------

17.12.2010	Sag om forældelse af erstatningskrav efter uberettiget tilbageholdelse af varemærkebeskyttede bukser	V-39-09
------------	--	---------

BYRET TEN · FØRSTE INSTANS 6

05.02.2026	Afvisning af erstatningskrav mod revisor grundet forældelse i sagen om ACT.Global A/S	10511-12392
19.01.2026	Tidligere børnehjemsbørns godtgørelseskrav mod Social- og Boligministeriet afvist som forældede – påstået tilsynssvigt og EMRK artikel 3-krænkelser 1948–1977	10525-12410
26.02.2020	Advokats erstatningsansvar for manglende opfølgning over for Erstatningsnævnet	1210-1465
30.05.2019	Sag om forældelse af krav på patientskadeerstatning	1869-2225
30.06.2015	Sag om forældelse af krav på tabt arbejdsfortjeneste efter trafikulykke	6542-7854
08.08.2011	Sag om forældelse af krav på tabt arbejdsfortjeneste efter færdselsulykke	2337-2782

PATIENTERSTATNING DOMME · FØRSTE INSTANS 7

20.09.2021	Byretten i Aalborg frifandt Ankenævnet for Patienterstatningen i sag om forældelse af krav på erstatning for lægemiddelskade	aalborg-20-9-2021
23.02.2021	Byretten frifandt Ankenævnet for Patienterstatningen: Ægtefælles krav på overgangsbeløb og forsørgertabserstatning var forældet efter 10-årsfristen i klage- og erstatningslovens § 60 b, stk. 3	aalborg-23-2-2021
15.01.2021	Byret: Den absolutte 10-årsfrist i KEL § 60b, stk. 3, er udtømmende – forældelseslovens 30-årsfrist kan ikke supplere	svendborg-15-1-2021
09.01.2020	Patientforsikringens afgørelse om erstatning under 10.000 kr. afbrød ikke forældelsesfristen efter klage- og erstatningslovens § 60 b – Vestre Landsret (dissens)	vestre-landsret-9-1-2020
14.05.2018	Retten i Esbjerg underkender Ankenævnet for Patienterstatningen: Erstatningskrav for forsinket behandling af ustabil nakkebrud var ikke forældet	esbjerg-14-5-2018
16.03.2016	Forældelse af patientskadeerstatningskrav efter kosmetisk ansigtsoperation – krav anmeldt mere end 3 år efter kendskab til skaden	kobenhavn-17-3-2016
09.03.2016	Østre Landsret: Erstatningskrav for hjertestop og bristet tarm forældet efter 3-års fristen i klage- og erstatningsloven § 59, stk. 1 – patienten burde have kendt til skaden senest ultimo 2009	ostre-landsret-9-3-2016

ANKENÆVNET FOR FORSIKRING · NÆVN / KLAGEINSTANS 9

06.05.2026	Forældet ménerstatningskrav under ulykkesforsikring: 3-årig frist og 1-årig tillægsfrist udløbet (ANF 105229)	105229
17.12.2025	Forældelse af krav om erstatning for fødselsskade ved ulykkesforsikring	103832
19.02.2025	Forældelse af krav om ménerstatning efter meniskskade – Vildledende information fra forsikringsselskab	102246
19.02.2025	Ankenævnets afvisning af genoptagelse af ulykkesforsikrings sag grundet forældelse og manglende årsagssammenhæng	102478

06.04.2022	Ugyldig aftale om suspension af forældelse i ulykkesforsikringssag	97572
06.04.2022	30-årig absolut forældelse af krav på tandbehandling efter voldeligt overfald i 1989	97573
02.06.2021	Forældelse af krav om ménerstatning og genoptagelse efter fald på trappe	96541
18.05.2021	Forældelse af ulykkesforsikringskrav - manglende kendskab til forsikringens eksistens	96441
26.09.2018	30-årig absolut forældelse for tandskade efter ulykkestilfælde i 1975	91644

ANKESTYRELSEN · NÆVN / KLAGEINSTANS

4

19.12.2024	Arbejdsskade - Forældelse af rentekrav: Anvendelse af Forældelsesloven frem for Arbejdsskadesikringsloven	33-24
01.01.2017	Forældelse af krav på arbejdsskadeydelser er irrelevant, hvis der ikke er grundlag for genoptagelse eller stiftet et nyt krav	3-17
01.01.2016	Højesteretsdom fastslår, at 5-års forældelsesfristen i arbejdsskadesikringsloven gælder for alle krav om erstatning i anledning af arbejdsskade	30-16
01.01.2003	20-årig forældelse af arbejdsskadeerstatning fra 1966 – suspension ikke godkendt	U-34-03

ERSTATNINGSNÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

3

14.07.2018	Fortolkning af 2-årsfristen i offererstatningsloven vedrørende krav om godtgørelse for svie og smerte	13-520-02415
13.07.2018	Afslag på offererstatning efter voldeligt overfald som følge af overskridelse af 2-årsfristen	15-520-08637
12.07.2018	Afslag på godtgørelse for svie og smerte grundet overskridelse af 2-årsfristen i offererstatningsloven	14-520-05822

PARKERINGSKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

2

20.12.2023	Parkering uden for markeret bås på trods af påstande om forvirrende opmærkning	park-3420
19.09.2023	Annullering af kontrolafgift: Kortvarig vending af køretøj udgjorde ikke parkering	park-2782

ADVOKATNÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

1

09.12.2024	Advokat i rettesat for at lade klients erstatningskrav mod forsikringsselskab forælde efter brandskadesag	2024-2031
------------	---	-----------

KLAGENÆVNET FOR UDBUD · NÆVN / KLAGEINSTANS

1

14.02.2025	Afvisning af anmodning om genoptagelse af erstatningssag på grund af forældelse	24/11061
------------	---	----------

PROCESBEVILLINGSNÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

1

04.10.2023	Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling om forældelse af erhvervsevnetabskrav trods verserende genoptagelsessag i arbejdsskadesag	23/14615
------------	---	----------